

Sygn. akt II Ca 576/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2015 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Dorota Gamrat - Kubeczak
Sędziowie:	SO Wiesława Buczek - Markowska SR del. do SO Arkadiusz Grzelczak (spr.)
Protokolant:	Mariusz Toczek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 listopada 2015 roku w S.

sprawy z powództwa M. D. (1)

przeciwko J. D. (1)

o ochronę naruszonego posiadania

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 16 stycznia 2015 roku, sygn. akt I C 1137/13

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od pozwanego J. D. (1) na rzecz powódki M. D. (1) kwotę 78 zł (siedemdziesiąt osiem złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

SSO Wiesława Buczek – Markowska SSO Dorota Gamrat - Kubeczak SSR del. Arkadiusz Grzelczak

Sygn. akt II Ca 576/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 21 czerwca 2013r. powódka M. D. (1) wniosła o przywrócenie jej posiadanie lokalu mieszkalnego, położonego w S. przy ul. (...) t.j. o nakazanie pozwanemu J. D. (1) przywrócenia utraconego posiadania nieruchomości, położonej w S. przy ulicy (...) w S., opisaney w księdze wieczystej, prowadzonej przez Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie – za numerem (...) poprzez oddanie tej części nieruchomości w posiadanie M. D. (1) i usunięcie z niej rzeczy stanowiących własność pozwanego przy jednoczesnym wydaniu kluczy do budynku, w którym znajduje się lokal, kluczy do lokalu, klucz do drzwi łączących lokal z garażem oraz pilota do bramy wjazdowej do garażu jak i do bramy i furtki prowadzącej na przedmiotową posesję. Ponadto wniosła o obciążenie pozwanego kosztami procesu, w tym, kosztami zastępstwa prawnego w maksymalnej wysokości.

W uzasadnieniu pozwu podała, iż z nieruchomości o powierzchni 1.444m², położonej w S. przy ul. (...) (KW Nr (...)) wyodrębniony został lokal mieszkalny na rzecz M. D. (2) (KW Nr (...)). W skład tej nieruchomości wchodzi budynek socjalno-mieszkalny z halą produkcyjną oraz budynek gospodarczy z garażami. Między stronami na podstawie orzeczenia z dnia 15 września 2010r. ustanowiona została rozdzielnosc majątkowa małżeńska z dniem 1 stycznia 2010r. (sygn. akt VIII RC 635/10). W dniu 25 października 2009r. pozwany nakazał powódce opuścić wspólnie dotychczas zamieszkiwane mieszkanie, będące własnością syna M.. Podała, iż w dniu 22 stycznia 2010r. pozwany wymienił zamek w drzwiach wejściowych do mieszkania, a w dniu 23 stycznia 2010 pozwany zażądał opuszczenia przez powódkę wspólnego mieszkania, grożąc jej. Żądaniu temu powódka podporządkowała się. Podała, iż w lutym 2010r. przeprowadziła się do tzw. budynku gospodarczego, zlokalizowanego w głębi posesji. Wyremontowała własnymi środkami pomieszczenia nad garażem o pow. 40 m², w pełni je wyposażyła, przystosowując do celów mieszkalnych. Następnie w dniu 5 czerwca 2013r. otrzymała pismo wzywające ją do wydania zamieszkiwanego lokalu gospodarczego do dnia 15 czerwca 2013r. celem objęcia je w wyłączne posiadanie przez pozwanego. Podała, iż w dniu 17 czerwca 2013r. została powiadomiona telefonicznie przez pozwanego, że wymienił on zamki w drzwiach wejściowych do przedmiotowego budynku, do zajmowanego przez nią mieszkania, zmienił kody alarmowe, powołując się na to, iż jest to wspólna własność stron. Całkowicie uniemożliwiając powódce dostęp do pomieszczeń, w tym garażu, które były w jej posiadaniu. Oświadczyła nadto, iż stan ten trwa do dnia dzisiejszego. Nadto wskazała, iż pomiędzy stronami toczy się postępowanie o podział majątku (sygn. akt II Ns 372/11).

W piśmie z dnia 19 czerwca 2014r. sprecyzowane zostało żądanie pozwu w ten sposób, iż powódka wniosła o przywrócenie jej - posiadania pomieszczeń stanowiących część lokalu użytkowego U1, położonego przy ul. (...) w S., dla którego prowadzona jest księga wieczysta Nr (...), położonych w budynku gospodarczym, a oznaczonych kolorem pomarańczowym na rzutach poziomych projektu Budynku gospodarczego p.t. Architektura, S. maj 1991 - poprzez nakazanie pozwanemu, aby przywrócił powódce utracone posiadanie tych pomieszczeń oraz części pomieszczenia garażowego oznaczonego nr (...) na rzucie parteru o powierzchni 15,7 m² oraz pomieszczenia WC oznaczonego numerem 5 na rzucie parteru o powierzchni 1,7 m², położonych na parterze budynku oraz wszystkich pomieszczeń na piętrze budynku oznaczonych kolorem pomarańczowym na rzucie piętra i oddał je w posiadanie powódki z jednoczesnym wydaniem kluczy do niniejszego budynku, kluczy do lokalu, kluczy do drzwi łączących lokal z garażem, pilota do bramy wjazdowej do garażu, do bramy i furtki prowadzącej do niniejszej posesji wraz z przekazaniem kodu alarmowego. Także o usunięcie z niej rzeczy stanowiących własność pozwanego.

Zarządzeniem z dnia 15 grudnia 2014r. zarządzono zwrot pozwu w części dotyczącej żądania pozwu sprecyzowanego w piśmie pełnomocnika powódki z dnia 19 czerwca 2014r. zawierającego sformułowanie „usunięcie z niej rzeczy stanowiących własność pozwanego”. Uprawnocniło się ono z dniem 6 stycznia 2015r.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych. Nadto wniósł o zawieszenie niniejszego postępowania do czasu rozpoznania wniosku o ustalenie sposobu korzystania z pomieszczeń gospodarczych na czas trwania postępowania, w ten sposób, że będzie korzystał z nich wyłącznie uczestnik (pozwany), złożonego w sprawie prowadzonej przez tut. sąd pod sygn. akt: II Ns 372/11.

W uzasadnieniu wskazał, iż zaprzecza wszystkim wprost nieprzyznanym twierdzeniom powódki. Podał, iż powódka nie przebywa w przedmiotowych pomieszczeniach, nie uczestniczy w kosztach utrzymania nieruchomości stron. Poinformował, iż sam ponosi koszty utrzymania całej nieruchomości, w tym również pomieszczeń gospodarczych. Podał, iż zajmuje na zasadzie służebności mieszkanie należące do syna stron o powierzchni 133 m², zlokalizowane również przy ul. (...). Podał, iż jest osobą samotną i nie potrzebuje tak dużej powierzchni, a nadto, iż zgodził się na objęcie w wyłączne posiadanie przez powódkę lokalu położonego w M. o powierzchni 44 m². Dodatkowo zaznaczył, iż powódka może objąć w posiadanie lokal mieszkalny stanowiący własność syna stron z wyłączeniem 25 m² pokoju (pokój balkonowy), który nadal pozostanie we władaniu uczestnika. Podniósł, iż pomiędzy stronami nie zawarto umowy quoad usum, dotyczącej przedmiotowych pomieszczeń, a pozwany jako właściciel jest uprawniony do ich

posiadania i nigdy nie zrezygnował z ich posiadania. Podniósł, iż na podstawie art. 364 k.c. roszczenie nie przysługuje powódce, ponieważ nie da się ustalić zakresu współposiadania. Zaznaczył, iż powódka opuściła przedmiotowy lokal i nie utrzymuje go, a nadto nie był on nigdy przyznany do jej wyłącznego użytkowania. On nie jest w stanie zamieszkiwać w lokalu dotychczas zajmowanym i potrzebuje przedmiotowego lokalu, który utrzymuje, a do którego posiadania jest również uprawniony. Tym samym żądanie powódki jako nieuwzględniające jego potrzeb jest sprzeczne z art. 5 k.c., a to w ten sposób, że narusza zasadę sprawiedliwości. Bowiern jeden ze współwłaścicieli chce zajmować lokal, pomimo, że ma zaspokojone potrzeby mieszkaniowe i nie chce utrzymywać go w sytuacji, w której drugi ze współwłaścicieli (pozwany) praktycznie nie ma gdzie mieszkać. Pozwany podał ponadto, iż obecnie pomiędzy stronami toczy się sprawa o podział majątku (sygn. akt. II Ns 372/11). Oświadczył, iż w ramach tego postępowania wystąpił z wnioskiem o ustalenie sposobu korzystania z pomieszczeń gospodarczych na czas trwania postępowania, w ten sposób, że będzie z nich korzystał wyłącznie pozwany. Podniósł przy tym, że w razie uwzględnienia przedmiotowego wniosku niniejsze powództwo będzie niezasadne.

Wyrokiem z dnia 16 stycznia 2015r. Sąd Rejonowy Szczecin P. i Zachód w S. , w sprawie o sygnaturze akt I C 1137/13 uwzględnił powództwo poprzez nakazanie pozwanemu J. D. (1) przywrócić powódce M. D. (1) posiadania pomieszczeń stanowiących część lokalu użytkowego U1, położonego przy ul. (...) w S., dla którego prowadzona jest księga wieczysta Nr (...), położonych w budynku gospodarczym, a oznaczonych kolorem pomarańczowym na rzutach poziomych projektu Budynku gospodarczego p.t. Architektura, S. maj 1991 (k. 299-300 akt sprawy) tj. poprzez nakazanie pozwanemu, aby przywrócił powódce utracone posiadanie tych pomieszczeń oraz części pomieszczenia garażowego oznaczonego nr (...) na rzucie parteru o powierzchni 15,7 m² oraz pomieszczenia WC oznaczonego numerem 5 na rzucie parteru o powierzchni 1,7 m², położonych na parterze budynku oraz wszystkich pomieszczeń na piętrze budynku oznaczonych kolorem pomarańczowym na rzucie piętra i oddał je w posiadanie powódki z jednoczesnym wydaniem kluczy do niniejszego budynku, kluczy do lokalu, kluczy do drzwi łączących lokal z garażem, pilota do bramy wjazdowej do garażu, do bramy i furtki prowadzącej do niniejszej posesji wraz z przekazaniem kodu alarmowego oraz zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 373,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało oparte na następujących ustaleniach i wnioskach.

Powódka M. D. (1) i pozwany J. D. (1) są na zasadach wspólności ustawowej małżeńskiej właścicielami nieruchomości, położonej w S. przy ul. (...), dla której przez tut. Sąd prowadzona jest księga wieczysta za numerem KW (...). Na której ustanowiono – po wyodrębnieniu – własność lokalu mieszkalnego na rzecz M. D. (2), objętą KW (...). Z jednoczesnym ustanowieniem służebności osobistej dożywotniego zamieszkiwania na rzecz stron (rodziców M. D. (2)).

Wyrokiem z dnia 15 września 2010r. ustanowiono między nimi rozdzielną majątkową z dniem 01 stycznia 2010r. Następnie małżeństwo stron zostało rozwiązane przez rozwód.

Niniejsza nieruchomość jest zabudowana m.in. dwukondygnacyjnym budynkiem gospodarczym, w którym na piętrze nastąpiła adaptacja pomieszczeń na pomieszczenia mieszkalne składające się z dwóch pokoi, kuchni, łazienki i przedpokoju o powierzchni użytkowej 44 m².

Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie postanowieniem częściowym z dnia 7 maja 2014r. ustalił sposób korzystania z pomieszczeń stanowiących część lokalu użytkowego U1 położonego przy ul. (...) w S., dla którego prowadzona jest księga wieczysta KW nr (...) położonych w budynku gospodarczym, w ten sposób, że:

1. część pomieszczenia garażowego oznaczoną numerem (...) na rzucie parteru o powierzchni 15,7 m² oraz pomieszczenie WC oznaczone numerem 5 na rzucie parteru o powierzchni 1,7 m², położone w parterze budynku oraz wszystkie pomieszczenia na piętrze budynku oznaczone kolorem żółtym na rzucie piętra przyznał do wyłącznego korzystania M. D. (1).
2. pozostałe pomieszczenia budynku gospodarczym przyznał do wspólnego korzystania J. D. (1) i M. D. (1).

Jednocześnie nakazał J. D. (1) opróżnić i wydać na rzecz M. D. (1) przyznane jej do wyłącznego korzystania pomieszczenia, położone w budynku gospodarczym opisanym w punkcie I podpkt.1 postanowienia wraz z kluczami i kodem alarmowym niezbędnym do korzystania z ich oraz udostępnienie jej pozostałych pomieszczeń opisanych w punkcie I podpunkt 2 postanowienia w terminie 7 dni od uprawomocnienia się tego postanowienia. Niniejsze orzeczenie uprawomocniło się, albowiem wywiedziona apelacja przez pozwanego została oddalona orzeczeniem z dnia 9 stycznia 2015r.

Strony wspólnie zamieszkiwały w lokalu mieszkalnym (który podarowały swojemu synowi M. D. (2)) do października 2009r. W dniu 25 października 2009r. doszło do spotkania rodzinnego zorganizowanego przez pozwanego. Wzięli w nim udział: strony, syn stron- M., dzieci pozwanego – H. D. i J. D. (2) wraz z małżonkami oraz brat powódki – P. M.. Pozwany poinformował, iż rozwiedzie się z powódką, dokona rozdzielności majątkowej i podziału majątku. Wówczas nakazał powódce wyprowadzić się z zajmowanego mieszkania i zamieszkać w budynku gospodarczym, znajdującym się na tej posesji. Powódka w listopadzie 2009r. rozpoczęła remont pomieszczeń na piętrze tego budynku gospodarczego, który ukończyła w połowie lutego 2009r. Powódka zamieszkała w tym lokalu w połowie lutego 2010r. Stanowił on lokal mieszkalny składający się z dwóch pokoi, kuchni, łazienki i korytarzyka(przedpokoju). Od chwili zamieszkania tylko ona miała klucze do tego lokalu. Nie posiadał ich pozwany. Powódka korzystała także z lewego stanowiska parkingowego na parterze budynku gospodarczego oraz małego pomieszczenia wc, od momentu wprowadzenia się do tego budynku.

Pismem z dnia 19 lipca 2013r. pozwany poinformował powódkę, iż wymienił zamki do budynku gospodarczego, w którym zamieszkiwała w zaadaptowanym na cele mieszkalne lokalu. Powódka w odpowiedzi skierowała pismo datowane 26 lipca 2013r. z żądaniem przekazania kluczy do drzwi wejściowych do tego budynku i mieszkania oraz udostępnienia garażu.

Wcześniej tj. w dniu 17 czerwca 2013r. podjęła próbę wejścia do pomieszczeń zajmowanych przez siebie i okazało się, że są wymienione zamki. Tym samym pozwany jej to uniemożliwił, także zabranie swoich osobistych rzeczy. Zamki w drzwiach do mieszkania na jego polecenie wymieniał jego syn J.. Interweniowała również policja. Na miejsce interwencji przyjechał także syn stron - M. oraz syn pozwanego – J.. Powódka do chwili obecnej nie ma dostępu do tych pomieszczeń i zamieszkuje u syna M.. Pozwany zamieszkał w tych pomieszczeniach mieszkalnych w październiku 2013r. Przeniósł się tam bo popękały kaloryfery w mieszkaniu, w którym dotychczas zamieszkiwał. Powódka, żeby korzystać z zajmowanych przed naruszeniem posiadania pomieszczeń musi posiadać klucze do drzwi wejściowych do budynku gospodarczego, klucze do lokalu mieszkalnego na piętrze tego budynku., klucze do bramy wjazdowej na posesję i do furtki. Nadto musi znać kody alarmowe do lokalu i garażu oraz posiadać pilota do garażu. Pomimo prawomocnego orzeczenia z dnia 7 maja 2014r. powódka nadal nie jest w posiadaniu pomieszczeń, objętych niniejszym postępowaniem. Są one w wyłącznym posiadaniu pozwanego.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał powództwo za uzasadnione.

Na wstępie wskazał, że roszczenie strony powodowej wynikało z przepisu art. 344 kc.

Sąd Rejonowy ustalił, iż z zeznań świadków, powódki wynika, iż powódka w październiku 2009r., pod wpływem nakazu pozwanego opuściła wcześniej wspólnie zajmowane mieszkanie i podjęła się adaptacji pomieszczeń biurowych na piętrze budynku gospodarczego znajdującego się na przedmiotowej posesji. Wprowadziła się tam w połowie lutego 2010r. i korzystała z nich, także z pomieszczeń na parterze w postaci pomieszczenia wc oraz jednego miejsca garażowego do czerwca 2013r. Z zeznań świadków, również świadka J. D. (2) wynika, iż na zlecenie pozwanego wymieniono zamki m.in. do pomieszczeń mieszkalnych zajmowanych dotychczas przez powódkę. Tym samym pozwany uniemożliwił powódce dostęp do dotychczas zajmowanych pomieszczeń w budynku gospodarczym. Został bowiem zamontowany również zamek do drzwi wejściowych do tego budynku.

W ocenie sądu pierwszej instancji zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwolił na ustalenie, iż w niniejszej sprawie powódka zachowała termin roczny do wniesienia powództwa posesoryjnego. Pozew wniesiony został w dniu 21 czerwca 2013 r. a zakłócenie jej posiadania nastąpiło w dniu 17 czerwca 2013 r.

Sąd uwzględniając całokształt ujawnionego w toku postępowania materiału dowodowego ustalił, że zostało naruszone posiadanie powódki w wyniku działania pozwanego. Została ona bowiem całkowicie pozbawiona dostępu do posiadanego zaadoptowanego lokalu mieszkalnego jak i pomieszczeń na parterze, z których korzystała. Stwierdzenie dokonania na zlecenie pozwanego wymiany zamków w drzwiach wejściowych do lokalu, zamontowanie zamka do drzwi wejściowych do budynku prowadzi do ustalenia, iż doszło do oczywistego naruszenia posiadania. Zaznaczył, iż żądanie przywrócenia naruszonego posiadania nie jest żądaniem skierowanym do prawa lecz dotyczy stanu faktycznego. Nie zmierza do pozbawienia naruszydca prawa posiadania rzeczy lecz do odzyskania przez dotychczasowego posiadacza faktycznego władztwa nad rzeczą w związku z samowolą uprawnionego w realizowaniu przysługującego mu prawa do rzeczy (art. 478 k.p.c.). Zgodnie bowiem z art. 478 k.p.c. w sprawach o naruszenie posiadania sąd bada jedynie ostatni stan posiadania i fakt jego naruszenia, nie rozpoznając samego prawa ani dobrej wiary.

Sąd rejonowy wskazał, iż J. D. (1) w dalszym ciągu uniemożliwia powódce dostęp do przedmiotowych pomieszczeń, pomimo istnienia od dnia 9 stycznia 2015r. prawomocnego orzeczenia z dnia 7 maja 2014r. ustalającego sposób korzystania ze spornych pomieszczeń w zakresie ochrony stanu posiadania, o który wystąpiła powódka. Należało zatem uznać, iż pozwany J. D. (1) jest zatem nadal biernie legitymowany w sprawie.

Za bezprzedmiotowe sąd rejonowy uznał zarzuty pozwanego dotyczące zajścia przesłanek z art. 346 k.c. W ocenie sądu rejonowego w niniejszej sprawie nie zachodzą także żadne okoliczności uzasadniające zastosowanie zasad współzycia społecznego.

Powód wniósł apelację od powyższego wyroku, zaskarżając go w całości oraz zarzucając mu:

- art. 233 § 1 k.p.c - poprzez błędną, sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę zebranego materiału dowodowego polegającą na przyjęciu, że powódka władała spornymi pomieszczeniami jeszcze w dniu 17 czerwca 2013r , podczas gdy w okresie tym powódka zamieszkiwała u syna, opuszczając tym samym dobrowolnie sporne pomieszczenia pozbawiając się posiadania, a także że powódka utraciła posiadanie pomieszczeń , podczas gdy pomieszczenia te powódka otrzymała dopiero w dniu 09 stycznia 2015r, wcześniej zaś pomieszczeniami tymi nie władała;

- art. 355 kpc poprzez wydanie wyroku mimo, iż stało się zbędne, z uwagi iż powódka posiada już tytuł wykonawczy w postaci postanowienia częściowego z dnia 07 maja 2014r nakazujące opróżnienie i wydanie na rzecz M. D. (1) przyznanych do wyłącznego korzystania pomieszczeń położonych w budynku gospodarczym opisanych w punkcie I podpunkt 1 postanowienia wraz z kluczami i kodem alarmowym niezbędnymi do korzystania z nich oraz udostępnienia jej pozostałych pomieszczeń opisanych w punkcie I podpunkt 2 postanowienia w terminie 7 dni od uprawomocnienia się postanowienia

a w konsekwencji naruszenie przepisów prawa materialnego tj.

- art. 344 § 1 i 2 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, polegające na przyjęciu, że powódce przysługuje roszczenie o przywróceniu posiadania, podczas gdy powódka dobrowolnie opuściła sporne pomieszczenie , przybywa i przebywała już przed data 17 czerwca 2013r. u syna, a nadto orzeczenie o przywrócenie posiadania pomieszczeń mimo upływu roku od chwili naruszenia posiadania

- art. 346 k.c. poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy pozwany jest uprawniony do posiadania przedmiotowych pomieszczeń i nigdy nie zrezygnował z ich posiadania, a tym samym nie da się ustalić zakresu współposiadania spornej nieruchomości przez strony.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu za obie instancje, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego.

W uzasadnieniu wskazał, że przedmiotowe postępowanie jest wyłącznie tylko na potrzeby postępowania o podział majątku. Według pozwanego powódka wystąpiła z powództwem po upływie roku od chwili utracenia albowiem 19 czerwca 2014r sprecyzował dopiero żądanie. Wskazał także, że powódka nie zamieszkiwała w przedmiotowych pomieszczeniach, przebywała u syna i tam zamieszkiwała i nie partycypowała w kosztach utrzymania i powódka dobrowolnie opuściła lokal. Pozwany podniósł także, iż nie zawierał umowy quo ad usum dotyczących przedmiotowych pomieszczeń.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o oddalenie apelacji oraz zasądzenie kosztów procesu za drugą instancję z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego przy przyjęciu potrójnej stawki minimalnej.

Wskazała, że Sąd pierwszej instancji w sposób prawidłowy ustalił stan faktyczny, poprzez wskazanie, iż powódka władała przedmiotowymi pomieszczeniami a przede wszystkim w sposób należyty rozważył i ustalił kwestię naruszenia posiadania w dniu 17 czerwca 2013r. Dodała, że argumenty zawarte w apelacji są nieprzekonywujące i konsekwentnie zaprzeczyła, iż jakoby kiedykolwiek dobrowolnie opuściła sporne pomieszczenia. W tym stanie rzeczy zdaniem powódki apelacja pozwanego zasługuje na oddalenie w całości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego okazała się bezzasadna.

Zgodnie z art. 382 kpc Sąd drugiej instancji orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym. Z regulacji tej wynika, że Sąd rozpoznający apelację orzeka na podstawie materiału zgromadzonego zarówno w pierwszej, jak i w drugiej instancji, natomiast postępowanie apelacyjne polega na merytorycznym rozpoznaniu sprawy, co oznacza, że wyrok Sądu drugiej instancji musi opierać się na jego własnych ustaleniach faktycznych i prawnych.

W pierwszej kolejności należy, więc ustalić podstawę faktyczną rozstrzygnięcia oraz poddać ocenie te zarzuty apelacji, które odnoszą się do ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd pierwszej instancji.

Oceniając cały materiał dowodowy zebrany w sprawie Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do zmiany ustaleń faktycznych, dokonanych przez Sąd Rejonowy. Sąd pierwszej instancji prawidłowo przeprowadził oraz szczegółowo i dokładnie ocenił dowody w niniejszej sprawie. Sąd drugiej instancji w całości tą ocenę podziela, przy czym nie ma potrzeby ponownego przytaczania tych samych argumentów w zakresie oceny.

W ocenie Sądu Okręgowego nieuzasadnione są zarzuty apelacji, w której skarżący zarzuca Sądowi I instancji naruszenie prawa procesowego, w szczególności art. 233 § 1 k.p.c. mającego istotny wpływ na treść wydanego w niniejszej sprawie orzeczenia, wyrażającego się w dokonaniu przez Sąd I instancji dowolnej oceny zebranego materiału dowodowego z uchybieniem zasad doświadczenia życiowego, ponadto przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w konsekwencji przyjęcie, że powódka dobrowolnie opuściła sporne pomieszczenia pozbawiając się ich posiadania.

Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd I instancji na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, ocenionego bez przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów określonych w treści art. 233 § 1 k.p.c. dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i trafnie określił ich konsekwencje prawne, które Sąd Okręgowy przyjął za własne. Wywody zaprezentowane w apelacji, w tym podniesione zarzuty, nie stanowiły wystarczającej podstawy do weryfikacji orzeczenia Sądu Rejonowego w postulowanym przez apelującego kierunku, zwłaszcza że Sąd ten przeprowadził

postępowanie dowodowe w sposób wyczerpujący, a zebrany w sprawie materiał poddał wszechstronnej i wnikliwej ocenie, z zachowaniem granic swobodnej oceny dowodów.

W szczególności Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, iż powódka zamieszkała w spornych pomieszczeniach od 2010 roku i posiadała jako jedyna klucze do nich. Jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego to syn pozwanego J. na jego zlecenie wymienił zamki w spornych pomieszczeniach w dniu 17 czerwca 2013 roku.

Nietrafny okazał się także drugi zarzut naruszenia prawa procesowego w związku z faktem wydania orzeczenia z dnia 07 maja 2014r ustalającego sposób korzystania z spornych pomieszczeń i nakazujących wydanie ich przez pozwanego.

Zdaniem Sądu Okręgowego pozwany nie wykonał orzeczenia na które się powołuje zatem jest nadal biernie legitymowany co w konsekwencji nie statuuje przesłanek uzasadniających umorzenie postępowania.

Nietrafny okazał się również drugi ze zgłoszonych zarzutów apelacyjnych, wskazujący na naruszenie prawa materialnego, tj. art. 344 § 1 i 2 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie.

Odnosząc się do tego zarzutu przede wszystkim należy zwrócić uwagę na to, że posiadanie jest stanem stałego i faktycznego władztwa nad rzeczą manifestowaną zarówno w sferze zewnętrznej, jak i wewnętrznej. Posiadanie, jak z powyższego wynika, przedstawia się jako stan faktyczny określonego władztwa nad rzeczą. Występuje ono przy równoczesnym istnieniu fizycznego elementu władania rzeczą oraz elementu psychicznego, rozumianego jako zamiar władania rzeczą dla siebie. Element fizycznego władztwa nad rzeczą interpretowany jest przy tym jednoznacznie w doktrynie jako dostrzegalny fakt fizycznego władztwa nad rzeczą, a zatem jej zatrzymania, używania, czy korzystania. W tym miejscu podkreślenia wymaga, iż posiadanie jest stanem trwałego władztwa nad rzeczą, przy czym nie wyłącza go przemijająca jedynie przerwa w posiadaniu. Drugim współwystępującym, niezbędnym elementem cywilistycznej konstrukcji posiadania jest psychiczny czynnik zamiaru władania rzeczą dla siebie. Reasumując posiadaczem rzeczy jest wyłącznie ten, kto rzeczą włada faktycznie, a przy tym ma wolę i zamiar władania tą rzeczą dla siebie. Z zeznań świadków wynika, iż powódka wprowadziła się do spornych pomieszczeń w połowie lutego 2010r. i korzystała z nich, także z pomieszczeń na parterze w postaci pomieszczenia wc oraz jednego miejsca garażowego do czerwca 2013r. Z zeznań świadków, również świadka J. D. (2) wynika, iż na zlecenie pozwanego wymieniono zamki m.in. do pomieszczeń mieszkalnych zajmowanych dotychczas przez powódkę. Dlatego, też należy wskazać, iż doszło do naruszenia posiadania przez pozwanego w dniu 17 czerwca 2013r co skutkowało wytoczeniem powództwa w dniu 21 czerwca 2013r, a więc w terminie rocznym od dnia naruszenia. Fakt sprecyzowania pozwu nie wpłynął na termin wytoczenia powództwa.

Za bezprzedmiotowy sąd uznał zarzut pozwanego dotyczącego niezastosowania przesłanek z art. 346 k.c. Zgodnie z treścią przywołanego wyżej przypisu roszczenie o ochronę posiadania nie przysługuje w stosunkach pomiędzy współposiadaczami tej samej rzeczy, jeżeli nie da się ustalić zakresu współposiadania. Przepis art. 346 k.c. nie dotyczy bowiem sytuacji, gdy uprzednio między współposiadaczami nastąpił podział rzeczy quoad usum. W ten bowiem sposób doszło do rozdzielenia posiadania zależnego pomiędzy współposiadaczy samoistnych rzeczy wspólnej; stają się oni samodzielnymi posiadaczami zależnymi wydzielonych części rzeczy i każdemu z nich przysługuje samodzielna ochrona posiadania zależnego, zarówno wobec osób trzecich, jak i innych posiadaczy zależnych wydzielonych im do posiadania zależnego części rzeczy (por. E. Gniewek, Komentarz, 2001, s. 820). W okolicznościach niniejszej sprawy przepis ten nie ma zastosowania, bo przede wszystkim to od 2010 roku powódka posiadała wydzieloną część nieruchomości do której posiadała wyłącznie klucze. Na marginesie znaczenie ma także postanowienie częściowe Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 7 maja 2014 r. gdzie Sąd ustalił sposób korzystania z pomieszczeń stanowiących część lokalu użytkowego U1 położonego przy ul. (...) w S., dla którego prowadzona jest księga wieczysta KW nr (...) położonych w budynku gospodarczym.

Mając powyższe na względzie na podstawie art. 385 k.p.c. apelacja podlegała oddaleniu jako bezzasadna.

Orzeczenie o kosztach postępowania odwoławczego zapadło przy zastosowaniu przepisu art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. przy zastosowaniu § 13 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 8 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia

28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokatów oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).

SSO Wiesława Buczek – Markowska SSO Dorota Gamrat – Kubeczak SSR del. Arkadiusz Grzelczak